

1. LINGVISTICĂ

2. DIDACTICĂ

3. LITERATURĂ ȘI STUDII CULTURALE



Universitatea Pedagogică de Stat
„Ion Creangă”, Chișinău
Facultatea de Filologie
Catedra
de Limbă și Comunicare

Universitatea
„Alexandru Ioan Cuza”, Iași
Facultatea de Litere
Catedra de Limba Română
pentru Studenți Străini



DIVERSITATEA LINGVISTICĂ ȘI DIALOGUL INTERCULTURAL ÎN PROCESUL DE COMUNICARE

LINGUISTIC DIVERSITY AND INTERCULTURAL DIALOGUE
IN THE PROCESS OF COMMUNICATION

DIVERSITÉ LINGUISTIQUE ET DIALOGUE INTÉRCULTUREL
DANS LE PROCESSUS DE LA COMMUNICATION

Coordonatori:
Liuba PETRENCO și Ludmila BRANIȘTE

ISBN 9975-4442-9-6



9 789975 444293

ISBN 973-116-328-X



9 789731 163284

Garomont-Studio

Vasilianna '98

**DIVERSITATEA LINGVISTICĂ
ȘI
DIALOGUL INTERCULTURAL
ÎN PROCESUL DE COMUNICARE**

Universitatea
Pedagogică de Stat
„Ion Creangă”, Chișinău
Facultatea de Filologie
Catedra de Limbă și Comunicare

Universitatea
„Alexandru Ioan Cuza”, Iași
Facultatea de Litere
Catedra de Limba Română
pentru Studenți Străini

DIVERSITATEA LINGVISTICĂ ȘI DIALOGUL INTERCULTURAL ÎN PROCESUL DE COMUNICARE

Volum constituit pe baza lucrărilor prezentate în cadrul Conferinței
științifice cu participare internațională
„Diversitatea lingvistică și dialogul intercultural în procesul de
comunicare”,
Chișinău, 28-30 martie, 2013

(1)

Coordonatori: *Liuba PETRENCO și Ludmila BRANIȘTE*

Garomont-Studio
Vasiliana '98
IAȘI - CHIȘINĂU, 2013

Editori științifici: Oana Maria Petrovici, Simona Ailenii, Gina Nimigean,
Ludmila Braniște, Vladina Munteanu, Laura Ioana Leon,
Arina Polozova, Lucian Băiceanu, Lilia Galușcă

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

„Diversitatea lingvistică și dialogul intercultural în procesul de comunicare”, conf. șt. naț. (2013; Chișinău). Diversitatea lingvistică și dialogul intercultural în procesul de comunicare : Conf. șt. naț. cu participare intern., 28-30 mar. 2013 / col. red.: Alexandra Barbăneagră [et al.] ; coord.: Liuba Petrenco, Ludmila Braniște. – Chișinău : S. n., 2013 (Tipogr. „Garomont-Studio”).

Antetit.: UPS „Ion Creangă” din Chișinău, Univ. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. – Texte: lb. rom., rusă. – Bibliogr. la sfârșitul art. - ... ex.

ISBN 978-9975-4442-9-3.

CZU 81'27/82.0+[37.016.046:811](082)=135.1=161.1

D 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DIVERSITATEA LINGVISTICĂ ȘI DIALOGUL INTERCULTURAL ÎN PROCESUL DE COMUNICARE. Comunicări științifice (2013; Chișinău)

Diversitatea lingvistică și dialogul intercultural în procesul

de comunicare: comunicări științifice: Chișinău, 28-30 martie 2013 / coord.: Liuba Petrenco, Ludmila Braniște. - Iași: Vasiliana '98 ; Chișinău: Garomont - Studio, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-973-116-328-4

ISBN 978-9975-4442-9-3

I. Petrenco, Liuba (coord.)

II. Braniște, Ludmila (coord.)

81(063)

Prezentul volum s-a constituit pe baza lucrărilor prezentate în cadrul Conferinței științifice cu participare internațională „Diversitatea lingvistică și dialogul intercultural în procesul de comunicare”, organizate în perioada 28-30 martie, 2013, în colaborare, de Catedra de Limbă și Comunicare, Facultatea de Filologie, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, și Catedra de Limba Română pentru Studenți Străini, Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.

This book is based upon a collection of papers presented at the scientific conference „Linguistic Diversity and Intercultural Dialogue in the Process of Communication” on March 28-30, 2013. The conference featured international participation and was co-organized by „Ion Creanga” Pedagogical State University of Chisinau (Faculty of Letters, the Language and Communication Department), and „Alexandru Ioan Cuza” University of Iasi (Faculty of Letters, the Department of Romanian Language for International Students).

Le volume présent s’est constitué à partir des travaux soutenus à la Conférence scientifique internationale „Diversité linguistique et dialogue interculturel dans le processus de communication” organisée, le 28-30 mars 2013, par le Département de Langue et de Communication, Faculté de Philologie, Université Pédagogique d’État „Ion Creanga” de Chisinau et le Département de Langue Roumaine pour Étudiants Étrangers, Faculté des Lettres, Université „Alexandru Ioan Cuza” de Iasi

Referenți științifici / Scientific Reviewers / Réviseurs scientifiques:

- Prof. univ. dr. Elena PRUS, Universitatea Liberă Internațională din Moldova,
Chișinău
- Cercet. șt. gradul I, dr. Gabriela HAJA, Academia Română, Institutul de
Filologie Română „A. Philippide”, Iași
- Conf. univ. dr, Alexandra BARBĂNEAGRĂ, Universitatea Pedagogică de
Stat „Ion Creangă”, Chișinău
- Conf. univ. dr., Gabriela TOPOR, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion
Creangă”, Chișinău
- Conf. univ. dr. Liuba PETRENCO, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion
Creangă”, Chișinău
- Conf. univ. dr. Ludmila BRANIȘTE, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”,
Iași
- Asist. univ. drd. Gina NIMIGEAN, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”,
Iași

Referenți pentru limbi străine / Reviewers for foreign languages /

Réviseurs pour les langues:

- Conf. univ. dr. Ramona MIHĂILĂ, Universitatea „Spiru Haret”, București
- Conf. univ. dr. Ludmila BRANIȘTE, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”,
Iași
- Lect. univ. dr. Diana GRADU, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
- Lect. univ. dr. Gabriela ILIUȚĂ, Universitatea „Spiru Haret”, București
- Asist. univ. dr. Oana Maria PETROVICI, Universitatea „Alexandru Ioan
Cuza”, Iași
- Asist. univ. drd. Gina NIMIGEAN, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”,
Iași

Dedicăm acest volum maestrilor noștri, Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi, Constantin Ciopraga, Constantin Popovici, Paul Miron, Vasile Coroban, Dumitru Irimia, nobili cavaleri ai culturii române, ai limbii și spiritului românesc.

*De asemenea, colegilor noștri,
membrii Catedrei de Limbă și Comunicare, Facultatea de Filologie,
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, de la începuturile ei și până în prezent,*

membrii Catedrei de Limba Română pentru Studenții Străini din Facultatea de Litere, a Universității „Alexandru Ioan Cuza”, din Iași, de la începuturile ei și până în prezent,

care au sprijinit cunoașterea limbii, culturii și civilizației românești în lume.

We dedicate this book to our masters, Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi, Constantin Ciopraga, Constantin Popovici, Paul Miron, Vasile Coroban, Dumitru Irimia, noble knights of the Romanian culture, language and spirit,

And to our colleagues,

the entire board of the Language and Communication Department, Faculty of Letters, „Ion Creanga” Pedagogical State University of Chisinau, of all times,

the entire board of the Department of Romanian Language for International students, Faculty of Letters, „Alexandru Ioan Cuza” University of Iasi, of all times, who have promoted the Romanian language, culture, and civilization in the world.

Nous dédions ce volume à nos maîtres spirituels, Constantin Ciopraga, Paul Miron et Grigore Vieru, nobles chevaliers de la culture roumaine, de la langue et de l'esprit roumains.

De même, à nos collègues,

membres du Département de Langue et de Communication, Faculté de Philologie, Université Pédagogique d'État „Ion Creanga” de Chisinau, dès ses débuts jusqu'à présent,

membres du Département de Langue Roumaine pour Étudiants Étrangers de la Faculté des Lettres de l'Université „Alexandru Ioan Cuza” de Iasi, dès sa constitution jusqu'à présent,

qui ont soutenu la connaissance et la diffusion de la langue, de la culture et de la civilisation roumaines dans le monde entier.

Tabula Gratulatoria

Coordonatorii mulțumesc în mod deosebit următoarelor colege,
care și-au dat, cu generozitate și profesionalism, concursul la organizarea
și desfășurarea Conferinței științifice „Diversitatea lingvistică și dialogul intercultural în
procesul de comunicare” și la constituirea acestui volum:

Alexandra BARBĂNEAGRĂ, conf. univ. dr, prorector al Universității Pedagogice de Stat
„Ion Creangă”, Chișinău
Gabriela TOPOR, conf. univ. dr., decanul Facultății de Filologie, Universitatea
Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău
Angela POPOVICI, consultant în Ministerul Educației din Republica Moldova
Ecaterina SCHERLET, director al Bibliotecii Universității Pedagogice de Stat „Ion
Creangă”, Chișinău

The coordinators would like to give special thanks to those colleagues who
so generously contributed to the scientific conference
„Linguistic Diversity and Intercultural Dialogue in the Process of Communication,” and
to this volume:

Alexandra BARBĂNEAGRĂ, associate professor, PHD, Vicerector of the „Ion Creanga”
Pedagogical State University of Chisinau
Gabriela TOPOR, associate professor, PHD, Dean of the Faculty of Philology, „Ion
Creanga” Pedagogical State University of Chisinau
Angela POPOVICI, consultant in the Ministry of Education of the Republic of Moldova
Ecaterina SCHERLET, director of the Library, „Ion Creanga” Pedagogical State
University of Chisinau

Les coordonnateurs de ce volume remercient vivement
aux collègues ci-dessous, qui ont fait preuve de générosité et de professionnalisme dans
l’organisation et le déroulement effectif de la Conférence scientifique
„Diversité linguistique et dialogue interculturel dans le processus de communication”
et dans la création de ce volume:

Alexandra BARBĂNEAGRĂ, maître de conférences, dr, vice-chancelier de l’Université
Pédagogique d’Etat „Ion Creanga” de Chisinau
Gabriela Topor, maître de conférences, dr, doyen de la Faculté de Philologie, Université
Pédagogique d’Etat „Ion Creanga” de Chisinau
Angela POPOVICI, consultant au sein du ministère de l’Éducation de la République de
Moldavie
Ecaterina SCHERLET, directeur de la bibliothèque, Université Pédagogique d’Etat „Ion
Creanga” de Chisinau

Cuprins/ Content/ Contenu

Tabula Gratulatoria	8
Cuvânt de întâmpinare	13
Foreword	14
Avant Propos	15

1. Lingvistică/ Linguistics/ Linguistique

Angela POPOVICI, <i>Promovarea comunicării interculturale în instituțiile preuniversitare alolingue din Republica Moldova</i>	15
Olga ȘIȘCANU-BOZ, <i>Avatarurile parabolei în context lingvistic și intercultural</i>	40
Maria Ana OPRESCU, Roxana Anca TROFIN, <i>Le choix de la personne grammaticale – expression de la politesse ou stratégie publicitaire</i>	44
Inga LIULENOVA, <i>Diversitatea culturală și dialogul intercultural în procesul de comunicare</i>	49
Aliona BUSUIOC, <i>Diversitatea lingvistică și dialogul intercultural în procesul de comunicare – indicator indispensabil al societății actuale</i> ...	53
Liuba PETRENCO, <i>Interferența ca rezultat al calchierii lingvistice</i>	60
Aliona ZGARDAN-CRUDU, <i>Realizarea comunicării interculturale în baza modernizării și internaționalizării vocabularului limbii române</i>	65
Natalia ȚURCAN, <i>Unele aspecte ale dialogului intercultural</i>	76
BÂLICI Marcel, BÂLICI Nadejda, <i>Interferențele lingvistice, element facilitator pentru achiziționarea competențelor de comprehensiune</i>	82

2. Literatură și studii culturale/ Literature and Cultural Studies/ Littérature et études culturelles

Alexandru BURLACU, <i>Dialogistica romanului „Din calidor” de Paul Goma</i>	90
Ion POPESCU-SIRETEANU, <i>Civilizația muntelui</i>	97
Ирина ПОЛОЗОВА, <i>Специфика бытования старообрядцев в современном социуме</i>	103
Angelica VÂLCU, <i>La lecture et la traduction de l’interculturel</i>	110
Diana VRABIE, <i>Autenticitatea ca interfață a eticului și originalității</i>	124
Ioana OLARU, <i>Comunicare și manipulare: gliptica antică și antic-târzie pe teritoriul României</i>	128
Габриэлла ТОПОР, <i>И.С. Тургенев и Ги де Мопассан</i>	141
Надежда ДАМБЯН, <i>Диалог культур при рассмотрении семейно-бытовых обрядов на занятиях по фольклору</i>	151
Victoria BARAGA, <i>De la transdisciplinaritate la transculturalitate</i>	155
Ольга Герлован, <i>Диалог культур в цикле А.С. Пушкина «Подражание Корану»</i>	161
Валентина КАРЧА, <i>Сквозные мотивы в лирике Ю. Друниной и Г. Виеру</i>	167
Ирина ЦВИК, <i>Межкультурный подход к изучению художественного текста как основа успешной межкультурной коммуникации</i>	173
Виктор ДАМБЯН, <i>Участие евреев Речи Посполитой в формировании еврейской общины Молдавского княжества (XV в. – 50-е гг. XVII в.)</i>	180
Carmen Livia TUDOR, <i>Capacitatea de înțelegere a suferinței celuilalt în dialogul intercultural</i>	184
Liudmila ТОМА, <i>Importanța comunicării tolerante în dialogul intercultural</i>	189
Viorica ZAHARIA, <i>Dramaturgia lui Val Butnaru între lirism și teatru angajat social</i>	194
Antonina LAZĂR, <i>Barierile comunicării interculturale</i>	199

2. Didactică/ Teaching Methodology/ Méthodologie de l'enseignement

- Alexandra BARBANEAGRĂ, *Tendențe de reconstrucție a paradigmei de formare a cadrelor didactice din perspectiva pedagogiei interculturale în Republica Moldova*212
- Adrian GHICOV, *Principiul retellizării în construcția comunicării textuale*.220
- Lilia GĂLUȘCĂ, *Formarea competenței interculturale prin textul literar*227
- Надежда ДИМИТРОВА, *Лингвокультурологический аспект в преподавании болгарского языка учащимся, носителей болгарских говоров в Молдове*.....234
- Lilia NEAGA, *Promovarea interculturalității în cadrul Disciplinei limbă și comunicare (în grupele de studenți alolingvi)*.....240
- Violeta CHIRTOACA, Tatiana ȘARGU, *Metoda proiectului – modalitate eficientă de dezvoltare a competenței interculturale*.....244
- Lidia COJOCARU, *Formarea competenței de comunicare prin intermediul dialogului în procesul de predare-învățare a limbii române pentru alolingvi* 248
- Oleg BRIGUNEȚ, *Formarea interculturală – exigență privind pregătirea profesională a cadrelor didactice în societatea contemporană*.. 255
- Alisa RUSSU, *Dialogul intercultural la orele de literatură română în școala alolingvă*..... 262
- Raisa ȘTUBEI, *Dezvoltarea competenței de comunicare a elevilor alolingvi, treapta liceală, în baza lucrului cu textul literar* 269
- Liuba CIBOTARU, *Strategii de realizare a educației pentru diversitate culturală în Republica Moldova*277
- Е.А.РЯБУХИНА, *Совершенствование деятельности речевоспитания в старших классах на основе компетентностного подхода*.281
- Larisa CREȚU, *Clustering-ul, metodă activ-participativă de dezvoltare a competenței de comunicare interculturală*291
- Elena BUZU, *Mediul educațional în dezvoltarea competenței interculturale* ..295
- Tamara MOISEI, *Tema pe acasă ca element al procesului de formare a competenței de comunicare interculturală la lecțiile de limba și literatura română în școala alolingvă*.....302
- Nelly PARIU, *Dezvoltarea competenței interculturale la lecțiile de limbă română în școala cu predare în limba rusă*.....305

Larisa ȘATRAVCA, <i>Formarea prin și pentru diversitatea culturală</i>	312
Tatiana MAEVSKI, <i>Perspectiva interculturală a procesului didactic contemporan</i>	318
Marina CRISTEVA, <i>Studierea limbilor nematerne/străine în contextul multicultural al societății contemporane</i>	323